

REDACTIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE:

ac 1 fr garnond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia-oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înalte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Eroul datorinței.

(Ag.) Cu deplină și liniștitoare mulțumire sufletească putem chiar azi vesti Românilor, că nedumeririle, exprimate în forma de întrebări, ce ne-au stors din gândire în numărul de ieri acele câteva cuvinte și expresiuni îngrijitoare, ba și de oare-care simțământ de desnădejduire, ce M. Sa rostise în primele momente când aflase știrea fatală și cutremurătoare, — astăzi încep a se împrăști ca la răsărirea dulcelui soare de după norii cei mai greoi și apăsători.

Astăzi, jalea pe care o împărtășim împreună cu Monarchul, ni-se amestecă cu bucuria, că Monarchul a găsit mângâiere și razim pentru a purta și mai departe „crucea încercărilor“ tocmai acolo și la acel izvor, din care am scos și noi picătura de mângâiere ce în modestia și sincera noastră jale ni-am permis a o trimite Impăratului-Rege la sfârșitul articolului nostru din numărul nostru apărut luni. Forma exterioară, tipografică, în care a fost încadrat articolul nostru, n'a permis a cuprinde într'însa încă și următoarele cuvinte, — ce erau să formeze sfârșitul:

Totul e să fie cine să piedeze

„Aceasta este unica și singura mângâiere în asemenea încercări grave, și Ti-o trimitem, îndrăgite Îmărate-Rege, cu atât mai virtuos, cu cât numai foarte puține ziare din Ungaria, și încă cele cu puțină vază în o hii vărmulților țării, se vor gândi la acest izvor, pe când partea covârșitoare a organelor de publicitate este de atare natură, în cât se ferește chiar a pronunța numele lui Iosif-Mângâitorul!“

Da, bunul și mult încercatul nostru Monarch a găsit mângâiere la acest izvor.

Ba nu numai mângâiere, ci spre bucuria popoarelor monarchiei recalegere, țaria necesară de a purta și mai departe neclintit și nefrânt povara datorințelor de Domnitor.

După-ce, din primul moment al știrii catastrofale, Sâmbătă pe la 4 1/2 după amiază, Monarchul nu s'a mișcat așa zicând de loc din locuința-I mai restrânsă în palatul de la Schönbrunn, trăind mistuitoarele clipite de viață îngândurat și doborât, în plâns și suferințe nespuse, — luni înainte de amiază, pe la oarele 9 1/2 s'a dus în lăcașul Dumezeesc, în capela aceluiași palat la olaltă cu două fiice ale sale, archiducesele Gizella (din Bavaria) și Valeria, unde au asistat la slujba divină, numai ei de ei și cu slujitorul lui D-zeu.

Ejind din lăcașul D-zeesc, Monarchul a nis cătră fiicele Sale:

„Nu mi-am pierdut încrederea în D-zeu!“, adăgând că încă în decursul săptămânii acesteia voește să se spovedească.

Ear' după amiază a acelei zile, luni, 12 c., apărū în ediția de seară numita „Wiener Abendpost“ a foaiei archioficioase următorul comunicat:

„Incă nici odată ca în zilele acestea, nu s'a adevărit în mod mai măreț, vorba frumoasă: „Toți suntem o

„casă și o familie!“ Și acest adevăr e și izvorul, din care inimile „scot nădejdea, că împăratul nostru nu va eși frânt din încercarea cea „mai grea. Toate manifestațiunile în „duioșătoare de compătămire exprimă „totdeauna și speranța, că Monarchul va sta tare și neclintit „(wird ausharren und standhalten); „că din nou ne va oferi priveslăstea „eroicului simțământ de a-și îndeplini datorința, al cărui model „vrednic de admirație împăratul Francisc Iosif stă din capul locului înainte contimporanilor“.

O altă foaie vieneză, „Neues Wiener Tagblatt“, organul de odinioară al regretatului Rudolf, dând știri despre dispoziția sufletească și starea de sănătate a M. Sale, scrie între altele, că: „Impăratul se îndeletnicește cu aceeași rivnă a simțământului de datorință, ca și mai înainte, de rezolvarea afacerilor statului. El nu dorește să se producă vre-o întrerupere în această priveslă și a poruncit, ca actele să I-se aducă regulat, ca și până acum, în cabinetul Său de lucru. Intru biruirea lucrului li stau M. Sale la îndemână

patru secretari de Curte“.

Dar' și alte ziare și isvoare aduc știri de această natură, de mai multă ori mai puțină importanță, cari însă toate dovedesc, că Domnitoriul nu-i înfrânt de lovitura imensă ce s'a abătut pe capul Său și al întregii Case domnitore, al cărei șef este. Și de sigur, că membrii toți ai familiei, adunați în giurul Monarchului, numai l'au întărit în această hotărâre.

Ear' cât privește popoarele monarchiei, desigur și ele vor simți o bucurie mare aflând de hotărârea M. Sale; ele vor vedea în Domnitoriul lor modelul neatins de nimeni în monarchie, al virtuții care e baza ordinii în lume: de a-și îndeplini conștientios datorința cu ori-ce jertfă și cu ori-ce preț, în ori-ce grea încercare a sorții.

Dar' nu numai popoarele, ci fiecare om, fiecare cetățean cu admirație nelăturată va privi cătră modelul și eroul datorinței îndeplinite.

MONARCHUL NEINFRÂNT. Ziarul archioficios „Wiener Abendpost“ publică în numărul său de luni scara, 12 c., următorul comunicat:

„Incă nici odată ca în zilele acestea, nu s'a adevărit în mod mai măreț, vorba frumoasă: „Toți suntem o „casă și o familie!“ Și acest adevăr e și izvorul, din care inimile „scot nădejdea, că împăratul nostru nu va eși frânt din încercarea cea mai „grea. Toate manifestațiunile înduioșătoare de compătămire exprimă „totdeauna și speranța, că Monarchul „va sta tare și neclintit (wird ausharren und standhalten); „că din nou „ne va oferi priveslăstea eroicului simțământ de a-și îndeplini datorința,

„al cărui model vrednic de admirație „impăratul Francisc Iosif stă din capul „locului înainte contimporanilor“.

Ziarele din Budapesta scrise în limba maghiară, nici unul nu reproduce acest important certificat, care a fost de sigur telegrafiat oficios din Viena, căci spre pildă „P. Lloyd“ îl are: „dacolo l-am luat și noi. Pe semne fiindcă națiunea hegemonă nici în aceste triste clipite nu admite vorba, că „Toți suntem o casă, toți o familie!“

† Moartea Impărătesei.

Cadavrul Impărătesei Elisaveta a fost adus din Geneva și Sâmbătă se va așeza în capela Capucinilor spre vecinică odihnă.

Binecuvântată fie memoria Impărătesei, pentru al cărei suflet toate popoarele din Austro-Ungaria înaltă ferbinți rugăciuni și în rugăciunile lor popoarele nu-și vor uita nici de betranul și milostivul Impărat, pe care îl mănăscă de băieți în Timova, și care a căzut.

Ți-se umple inima de jale și de durere, când cetești, cum Impăratul îndurerat nu desnădăjduște, dovedind o nespuse tărie de inimă. Compătămirea supușilor, consolarea primită din toate părțile lumii reverse în inima-i plină de dureri picurii mângăerei.

Jalea Impăratului.

Singura mângâiere a îndureratului domnitor o află în cetitul scrisorilor pe cari le primise de la Impărăteasa. Îndoesebi pe cea din urmă, în care I scrie, că în curând se va reîntoarce la Viena, ca să iee parte la sărbările jubilee, o cetești și o rescețești. Condolențele venite din întreaga lume încă contribuie mult, ca să-și mai îndulcească inima atât de îndurerată.

Ceea-ce e de mirat, e că toate telegramele a cerut să fie duse în sala de lucru a Majestății Sale, căci vrea, ca pe toate să le vadă.

Foaia „Neues Wiener Tagblatt“ spune, că Majestatea Sa numai alaltăieri a eșit pentru prima-dată la preumblare împreună cu archiducesele Gizella și Maria Valeria. După numita foaie, Impăratul a rostit următoarele cuvinte: „Lumea nici nu și închipue, cât de mult ne-am iubit! Pe femeia asta extraordinară, voi u s'o preamăresc într'un chip extraordinar, după cum spune tot „N. W. T.“ Impăratul Germaniei va veni la Viena Sâmbătă, ca să iee parte la înmormântare.

Mărti, Impăratul toată ziua a plâns. M Sa a încredințat pe archiducele Francisc Ferdinand, ca să răspundă scrisorilor de consolare. Majestatea Sa a spus celor ce-l înconjoară, că memoria Impărătesei o va eternisa într'un chip extraordinar. În cercurile Curții aceasta se explică, că Majestatea Sa va face mari fundațiuni de binefacere, cari vor eternisa numele Impărătesei. Se crede, că în testamentul său, Impăratul s'a îngrijit într'un chip foarte important de soartea săracilor.

Condolența domnitorilor și guvernurilor.

Toți domnitorii și toate guvernele se gâtesc să consoleze pe Nestorul domnitorilor, atât de dureros atins prin omortrea

nevinovatei Impărătese. Impăratul Germaniei a trimis o lungă și mângâietoare telegramă. Curtea din Berlin va îmbrăca doliu restimp de patru săptămâni.

Papa încă a trimis o telegramă de condolență, la care Majestatea Sa a răspuns prin următoarea telegramă:

„In grozava nenorocire, care m'a ajuns pe mine și casa mea, cuvintele Serenității Tale, cari sunt pline de revoltă și de iubire, și pe cari credința aceea le dictează, care totdeauna mi-a fost singurul credeu, au fost balsam vindecător inimii mele sfășiate. Primească sfințitul Părinte pentru cuvintele și binecuvântarea-i părintească adânc simțita-mi mulțumită. Rog, ca și pe viitor să-și aducă aminte în sfintele-i rugăciuni de sufletul nobil al mult iubitei mele soții, să-și aducă aminte de mine și de familia mea“.

Președintelui consiliului federal al Elveției Majestatea Sa a răspuns prin următoarea mulțumită:

„Adânc mișcat de așa de expresiv comunicatele simțeminte de condolență, din adâncul inimii mele aduc mulțumită consiliului federal și întregului popor elvețian. Amintu-mi-vă că în ziua pierderii celei mari, care m'a ajuns din voința cu neputință de priceput a providenței. — Francisc Iosif“.

În București pe edificiul ambasadei austro-ungare îndată după primirea tristei vesti s'a arborat steagul negru. Ministrul președinte Sturdza, care se afla la Sinaia, s'a grăbit la București, pentru-ca în numele întregului guvern să tălmăcească la ambasadă adânci simțetele condolențe. Tot așa au făcut și ceilalți miniștri, cari s'au dus la ambasadă. În ziua înmormântării se va face la catedrală slujbă D-zească.

Corpul diplomatic din Viena s'a dus în persoană la ministrul de externe, exprimându-și condolențele.

Și-au mai exprimat apoi condolențele Bülow secretarul ministerului de externe german, prințul Hohenlohe cancelarul germaniei, Sturdza, ministrul președinte al României, marchisul Visconti Venosta, ministrul de externe francez Delcasse, și Canavaro, ministrul de externe italian.

Testamentul Impărătesei.

Testamentul Impărătesei l'au desfăcut ieri. Castelul din Lainz în înțelesul testamentului va rămâne archiducesei Maria Valeria, villa Achilleion din Corfu va fi a archiducesei Gisella. Averea bănească se va împărți între nepoți. Mai mult va primi mica archiducesă Elisaveta, orfana moștenitoriului de tron Rudolf. Bijuteriile și alte scule de aur au fost vândute mai lunie trecute. Din prețul lor s'au acoperit cheltuelile castelurilor din Lainz și din Corfu.

Doliul Curții.

Foaia oficioasă de azi aduce următorul comunicat:

La cea mai înaltă poruncă, pentru Majestatea Sa de odinioară Impărăteasa și Regina Elisaveta se va ține doliu restimp de șase luni începând de la 17 Septembrie a. c., cu următoarele schimbări: de la 17 Septembrie până la 16 Noiembrie se va ține doliu foarte mare, în cele două luni următoare, adică de la 17 Noembrie până la 16

Ianuarie 1899 *dolu mare*, și în cele două luni din sfârșit, adică de la 17 Ianuarie 1899 până la 16 Martie se va *ține dolu mic*.

Domnitori la inmormântare.

La inmormântarea Impărătesei până acum și-au anunțat participarea împăratul Germaniei, regele României, regele Saxoniei și cel al Serbiei. Probabil că și Regele Italiei va fi față la inmormântare.

Amintirea Impărătesei înarticulară în lege.

Ministrul-prezident Băffy a prezentat Majestății Sale proiectul de lege privitor la înarticulară în lege a amintirii Impărătesei.

Statuă Impărătesei.

La Budapesta s'a început o colectă pentru ca să se ridice o statuă de metal.

Asasinul anarchist.

Te înflorează cuvintele ce le scoate din gură bestialul asasin. El cere, ca să nu-l considere de om bolnav, a cărui pornire e predestinată pentru omor. E de mirat nu mai, cum de poliția genovesă nu a dat mai multă atenție aceluia om periculos. Judele de instrucție din Geneva a ascultat ieri vreme mai îndelungată pe asasinul Luccheni și a amintit și scrisoarea pe care asasinul a trimis-o editorului lui „Don Murzio”. Luccheni a răspuns, că prin acea scrisoare a vrut să arate, că *nici nebun nici prăpădit nu este*. A recunoscut că pila arătată e a lui și a spus că *vârful înainte de omor nu a fost rupt*. Pila a cumpărat-o nu de mult dintr-o prăvălie din Lausanne. După aceea și-a istorisit viața de până acum.

S'a născut în Paris, părinții nu și-i cunoaște și nici o amintire nu a păstrat din capitala Franței. Când a fost de 10 ani l'au trimis în lumea largă și i-au spus, că să trăiască din săul său. Până la vârsta de 20 ani a lucrat în Parma la diferite măestri, după aceea și-a făcut miliția în Caserta și Neapoli, după aceea a muncit ca scriitor într-o casă princiară. Stăpânul său s'a purtat foarte bine cu el. „Dar” pentru aceea, — așa zise asasinul — tot d'acum ideea asta am nutrit-o!

— Ce idee? întrebă judele de instrucție.

Am fost anarchist, fără ca să fi știut.

Parasindu-și stăpânul, s'a dus în Sonenberg din cantonul Zürich, unde a fost muncitor de pământ, după aceea în anul 1894 s'a dus la Viena, unde numai puțin timp a rămas, după aceea s'a dus la Budapesta. Aici a văzut pentru prima-oară pe Impărăteasa. La recomandăția consulului italian a cumpărat bilet de tren până la Fiume, de unde a plecat pe jos până la Trieste. Acolo consulul italian n'a voit să-l ajutore, ci l'a predat poliției, carea l'a deținut răstimp de patru zile, apoi l'a dat preste graniță. După asta a lucrat în mai multe orașe italiene, apoi s'a dus în Lausanne, unde a cercetat foarte des adunările socialiste și anarchiste. Ucigașul neagă, că ar fi luat parte la turburările din Milano. În timpul acela a lucrat în Salvan, și aproape cu două săptămâni înainte s'a întors la Lausanne. Luccheni a recunoscut toate acele știri, ce s'au spus în timpul din urmă despre persoana lui. Părere de rău nu simte, și așa crede că cu fapta lui a mănăst înaintea cauzei anarchiei. Că ar fi avut complici, asta o neagă cu totul. Vorbește foarte lămurit și precis. Cei trei deținuți de către poliția genoveză și acum sunt în temniță. Unul dintre ei e foarte suspect și s'a declarat anarchist.

La a doua ascultare ce i-s'a făcut asasinului, a fost de față și Jersabeck, consilierul polițienesc din Viena.

Nici că-i pasă de urmări și într'una le rde în față celor cari li fac interogatoriul. În vara trecută Luccheni a lucrat vreme de vre-o câteva luni la edificiul postal. Acolo și a vulnerat un deget și a devenit neputincios de a lucra. În restimpul acesta l'a ajutat o societate de asigurare.

Luccheni nici-când nu a fost asemenea

semenilor săi în ale anarchiei. Se vedea a fi om priceput și de exterior se îngrijea. Numai atunci se observa că e anarchist, când bea vin. Beutura li plăcea foarte, și des se îmbăta, cânta cele mai anarchiste cântece.

În mișcările anarchiste a luat totdeauna parte și încă a avut o bună parte. Adese-ori se întâlnea cu soții săi de principii.

Privitor la fapta asasinului precum și la trecutul său, se mai telegrafează următoarele:

Geneva, 13 Sept.

Poliția din Geneva — după-cum se susține — a avut știre pozitivă despre aceea, că înainte cu vre-o câteva luni au venit în Elveția doi anarhiști italieni, cu gând ca să omore pe președintele republicii franceze, *Felix Faure*, care petrecea acolo. După aceea au dispărut din Elveția, unul s'a refugiat în Franța, altul în Londra. Întră acești doi se presupune, că a fost Luccheni.

Geneva, 13 Sept.

Poliția d'acum respinge ori-ce răspundere pentru omorirea Impărătesei Elisaveta. Poliția nici că a fost incunoștințată despre sosirea Majestății Sale. Villa Rothschild pe care Impărăteasa a cercetat-o Vinerea trecută, e în partea apuseană a lacului, de-părțare de 20 chlm. de la Geneva.

Străinii se duceau foarte des în părțile unde e villa, pentru-că de aici se da un minunat aspect al Mont Blancului. Baronesa Rothschild i-a lumbiat Impărătesei propriul yacht, cu care se putea duce la Territet fără de a mai ocoli pe la Geneva, Impărăteasa însă spre nenorocul ei, nu a primit ofertul. Cât de sigură s'a simțit Impărăteasa, o ilustrează destul de bine cazul acesta. Când Impărăteasa a sosit la *Montreuil*, guvernul din Waadt a păzit-o cu poliția de acolo fără ca Impărăteasa să știe ceva, dar Impărăteasa a observat aceasta și a rugat pe căpetenia polițistilor ca să sisteze vaza. Așa s'a și întâmplat.

Pedecapsa ucigașului.

Geneva 12 Septembrie.

În cercurile juristilor de aici se vorbește că pe Luccheni îl vor subtrage de sub competența justiției cantonului genoves. Pe ucigaș vor să-l predea forului judiciar al guvernului, fiind că la acesta mai există încă dreptul de-a judeca la moarte.

Sistarea manevrelor.

Manevrele ce erau să se țină în nordul Ungariei, s'au sistat. Alaltăeri împăratul a lat poruncă, că la manevre să-l reprezinte baronul Beck, acum însă s'a dat altă poruncă în înțelesul căreia au să se sisteze manevrele din nordul Ungariei, din Galiția și din Budapesta.

Telegrama contelui Károlyi István.

Contele Károlyi István, care cunoștea de-aproape pe Impărăteasa încă de la vânătorile ce se făceau la Gödöllő, auzind de omor a telegrafiat unui amic al său din Budapesta următoarele:

„În viața mea nici când nu mi-a fost frică. Astăzi cu ochi lăcrimând trebuie să spun, că mi-e frică de viitor. *Imi tem patria*. Am motiv la asta! D-zeu și-a luat mâna de pe patria noastră, neoprint pe-a asasinului — a lăsat, ca să cadă steaua mântuitoare a acestui popor. *Károlyi Pista*.”

Dolu și trebile publice. În ambele numărați ale monarhiei cercurile politice normative, hotărâtoare ori nehotărâtoare, nu se preocupă aproape de loc de trebile publice ale statului, cel puțin nu în așa mod în cât să facă necesar conferințe, adunări de oameni hotărâri, ori numai enunțări.

Toate nuanțele și partidele politice respectă dolul Monarhului.

După propunerea Țarului.

(R) Ocupându-ne de epocalul manifest al Țarului, ziceam că noi, naționalitățile oprimate din statul ungar, ne-am bucura sincer, dacă în urma inițiativei generosului pacificator s'ar întruni un congres european, care să poată influența să ni-se dea pace și în relațiunile cu heghemonii nostri.

Se pare că Țarul așa crede și el. Pentru-că, într'adever, până nu se înlătură cauzele cari escită popoarele, pacea generală e un lucru iluzoriu. Dovada despre aceasta e cea mai nouă tulburare din Creta, unde pe neașteptate cară a curs sânge, și dacă marile puteri nu vor găsi că e cas d'a se răsbuna pe Turci pornind războiul, e numai pentru-că nici un stat nu ia asupra-și marea responsabilitate a începerii ostilităților.

Dovada cea mai netăgăduită despre felul că așa înțelege și Țarul pacificarea, și că în acest sens voiește să fie explicată nota ce a dat reprezentanților puterilor acreditați pe lângă Curtea Sa, zicem: dovada cea mai eclatantă sunt scrisorile ziarului „*Petersburgskija Vedomosti*”, organ în fruntea căruia stă principele Uhtonsky, bărbat de încredere al Țarului.

Să mai cităm odată ce zice acest mare organ rusesc:

„*Propunerea rusească nu tinde într'acolo, ca prin pace să rămână neatinsă toate nedreptățile internaționale de astăzi, ci într'acolo, ca guvernele să se însuflețească pentru ideea dreptului și a dreptății și să facă de bunăvoie ceea-ce este de lipsă pentru delăturarea nedreptăților. În locul idealurilor de cucerire, guvernele trebuie să-și însușească idealurile culturii naționale, ale dezvoltării economice și bunăstării.*”

Ideile dezvoltate în aceste rânduri par cu atât mai importante, cu cât măreția lor este recunoscută de organul unui monarh autoocrat.

Eai' că Țarul nu numai predica astfel de idei, ci caută să le pună și în practică, a dovedit nu de mult prin concesiunea acordată Românilor din Basarabia, ear' zilele acestea un ziar polon aducea favorabile știri despre protecția ce Țarul e dispus să acorde teatrului național polon din Varșovia.

Simți-vor oare „liberalii” și „constituționalii” nostri heghemoni lovitura ce autoocratul Rusiei aplică nisuițelor lor șoviniste? Și dacă presa maghiară a salutată cu sinceritate propunerea Țarului, trage-va oare și consecvențele: să schimbe atitudinea ei de până acum, nu numai șovinistă când e vorba de interesele maghiare, dar' absolut intolerantă față atât de nisuițele politice ale naționalităților, cât și când e vorba de cultura noastră națională!...

Judecând după patima cu care în timpul din urmă heghemonii nostri s'au apucat să înăbușe indeosebi pornirile noastre culturale, nu ne vine a crede că ei își vor schimba atitudinea. N'au ascultat ei de monarhul lor, care nu odată a indicat că ar dori stavilirea curentului jignitor atâtor popoare credincioase Tronului. Cum să asculte deci de dorința exprimată în propunerea Țarului?

Ei nici odată n'au înțeles spiritul timpului.

La 1848 s'au luat după Kossuth, care sfînțenia revoluției o vedea nu în scuturarea lanțurilor, ci pentru a dărâma Tronul și a face totul în interesul exclusiv maghiar, călcând în

picioare drepturile atâtor te verbale muri. Au luptat apoi, dela 22 absolutismului austriac navrie 1858 înlocuească cu un sistem ale adunării ptembrie până detestabil. ul ad-hoc din

Nu-și vor schimba da din 1856—7) când situația în monumente din anul oare-cum favorabilă, Alexandru Ion condamnabile planu, te în anul 1859.

merge înainte pe ca *socolind încă și mai română pentru dreptatea, și continuă aplă curată. Car-mai mult să iasă la torului în Arad. file internaționale, a c. v. a.*

propune Țarul. *Gramatica lim- Atât mai rău pentru el, de Paul nu vom peri, răbdând, al doilea op vom căuta să ne oțelim, aprobat de desperată ce ni-se impune nstrucțiune stăpânirii. rol în lite-*

Ungurimea însă, răbdă fl. 60 cr. de regim, se identifică cu cari sunt condamnate până și mai autoocrat domnitoriu.

Ear' dacă ei socot, ca ei se împotrivi duhului vremurilor, ori-că forță ar desvolta, Ungurii au să se iașale și rămânând în mijlocul Europei un popor străin de vicața desevirșita europenească, are să-i ajungă soartea tuturor neamurilor cari de-și erau puternice la număr, perit'au nelăsând în urmă de-cât rele aduceri aminte.

Un lucru ni-se impune însă și nouă mai ales după propunerea Țarului: să stăruiim în lupta noastră națională.

Pe teren politic să căutăm a ajunge la însemnătatea ce ni-se cuvine potrivit numărului și calităților speciale ale neamului nostru. Ear' cât despre cele culturale, un moment să n'avem indoiiala că ele trebuie să se realizeze.

Întru apărarea, aspirațiunilor naționale ale diferitelor popoare și-a ridicat vocea însași împărăția care înainte trecea drept sugrumătoare a tuturor aspirațiunilor nobile naționale.

Cum nu o să luptăm pentru realizarea acestor idei — noi, cari însoși existența noastră etnică am legat-o de realizarea ideilor atât de strălucit susținate în amintitul organ rusesc.

Pacea universală.

Printre alto încercări cari au fost făcute înainte de Nicolao II în vedere de a garanta pacea europeană printr-o înțelegere comună a Puterilor, e dem interesant să dăm textul privitor la inițiativa luată de Napoleon III în 1863.

Serisoarea împăratului Napoleon către Suveranii Europei.

Față de evenimentele cari în fie-care țară se ridică și se presintă, cred indispensabil să spun tot ce gândesc Suveranilor căra le e încredințată soarta popoarelor.

Ori de câte-ori sguduiri profunde și sdruncinat bazele și au strămutat limitele Statelor, au venit tranșacțiuni solemne spre a coordona elementele noue și a consacra transformările săvârșite. Acesta a fost cazul tratatului de Westphalia în al 17-lea veac și negocierile de la Berlin în 1878. Pe această din urmă temelie e așezat edificiul politic al Europei; și cu toate acestea, Majestatea Voastră știe bine că se prăbușește din toate părțile.

Dacă considerăm cu atențiune situațiunea diferitelor țări, e imposibil să ne recunoaștem, că mai în toate punctele tratatele de la Viena sunt distruse, măcar ficate, ignorate sau amenințate. De aci, d'atorii fără regulă, drepturi fără titlu și pretențiuni fără frâna. Pericol cu atât mai temut, cu cât perfecționările datorite civilizațiunii, care a legat popoarele între de

Anul I.

REDACȚIA... subiect pentru grave medice... iul și mai distrugător.

Anul II.

CHESTIA... Congresul... Pare în... chestia... Congresul... Pare în... chestia...

Contrasemnat: Drouyn de Lhuys. Pe atunci propunerea aceasta a avut de rezultat că peste un an a izbucnit războiul dintre Prusia și Danemarca.

Să sperăm că propunerea țarului va avea un total altă soartă.

Colonelul David Baron Ursu de Margina DE Franz Rieger, cesaro și regese colonel. (Urmare.)

Pe când se întâmplau toate acestea aici, "Varese" și "Terribile" pușcau redutele la Comisa și Intăritura Max. Proiectele băteu departe în lăuntrul insulei, dar nu făceau mare stricăciune. Adevărat că prin asta garnizoana din Comisa și de pe înălțimile Perlic și Bariaski a fost ținută în loc și nu putea fi folosită la respingerea încercărilor începute de debarcare pe uscat ale lui Albini și ale flotei sale la Stoncica și la Gradac.

tărit în dimineața următoare steagul alb va fi văzut pe redutele fortificației prefăcute în ruine.

Colonelul baron Ursu nu a dispus în zădar, ca să se facă întăritura de rezervă pe Cosmo St. Andrea. Cu dispoziția aceasta el li-a spus oamenilor săi limpede și neîndoios că și după pierderea bateriilor, după străbateră dușmanului debarcat, el încă tot nu va părăsi împotriva, ci este hotărât să țină, să apere această poziție până la cel din urmă om, până la cea din urmă picătură de sânge.

Simțul său de erou, neînfrângerea sa trecuse în toți sub-comandanții, în fiecare om singularic, și cu unire eră hotărârea în toți, în fiecare singularic, de a se ține până la sfârșit, de a peri cu onoare.

Așa a sosit a treia dimineață, dimineața de 20 Iulie.

Aceasta se părea a fi aducătoarea nenorocirii. Insula era învălțată în negură deasă; aceasta era mai îngrozitoriu, ce putea să fie pentru apărătorii ei nu vedeau pe dușmanul lor.

Și ori-ce s'ar fi părut în zilele premergătoare cât de greu, abia de învins, nu era așa îngrozitoriu ca aceasta negură deasă; și de-și arșița soarelui de Iulie ardea cu atâta ferbințeală, totuși lumina lui strălucia toată ziua, făcând cu puțință o privire clară în depărtare, o observare acurată în mișcările contrariului covârșitoriu. Și acum nu-i mai vedeai, îl puteai numai simți. Lute uza după alta sosiau rapoartele din toate părțile la comanda fortăreței, că dușmanul se apropie. Din Chiave a sosit raportul, că aici dușmanul pregătește debarcarea. Colonelul baron Ursu întărind iute garnizoana portului Georg a trimis o jumătate companie cu două tunuri de rachete pe ridicătura dintră Chiave și Karober. Restul garnizoanei a rămas în rezervă pe Cosmo-St. Andrea.

Așa se așteptau întâmplările, ce acum erau să urmeze. Înainte de 10 oare eșind soarele din negură, în nordul insulei se vedea flota italiană în neliniște mare, făcând opintiri pentru o formațiune și mai departe spre Nord Vest, ba mai mult, în Nord-Vest se zăria flota de eliberare venind încoace în ordine strâns încheiată.

Traducere liberă de Petru... (Va urma.)

NOUTAȚI

Arad, 14 Septembrie n. 1898.

Alt atentat anarhist. Acum o săptămână, 2-3 zile înainte de încoronarea reginei Wilhelmina a Olandiei, se întâmplase un atentat anarhist în contra ei, fără însă ca să se fie strecurat ceva știre mai pozitivă în public; căci regina însăși interzise a se scrie ceva.

Lucrul însă totuși a eșit la iveală și each ce este adevărat: în societatea grofului Stierun Limburg, a 2 dame de onoare și a unui servitor, regina făcu o premlare călare în jurul unui castel al seu afară din oraș. Deodată sare de după tufiș un om suspect și se apropie cătră regina și țintește asupra ei cu revolver. Insoțitorii încremeniți sar într'ajutor; caută să împedice atentatul, dar făptuitorului i-a reușit să sloboadă trei pușcături, după cari a fugit.

Regina a rămas neatinsă, în locul ei însă a fost rănită una din damele de onoare, la frunte și la braț.

Luându-se după atentatorul, a fost prins și luat la întrebări, a mărturisit a fi anarhist Cercetarea contra lui și a eventualilor complici decurge în cea mai mare liniște.

De la Buziaș. Ni-se scrie, că Il. Sa dl. Găll, membru al casei magnaților, a fost arestat de M. Sa la Buziaș, agrăindu-l și întreținându-se cu el asupra referințelor locale.

Intâlnire de ofițeri români și bulgari. Bastimentele flotei române de război: Incruceașătorul Elisabeta și bricul Mircea, din divizia de mare, în cursul evoluțiilor în largul mării au vizitat porturile bulgare Burgas și Varna, unde li-s'a făcut marinarilor români o foarte frumoasă primire. La Varna ofițerii români au fost obiectul unei deosebite atențiuni din partea

principelui bulgar, care a vizitat cu de-amănuntul vasele românești, invitând pe ofițerii la dejun în splendidă sa reședință de vară de lângă Varna. Populațiunea ca și ofițerii bulgari, s'a asociat la călduroasa primire făcută marinarilor români.

Principesa României. Alteța Sa Regală principesa moștenitoare a României, în urma unei cure de cinci săptămâni, a plecat din Swalbach prin Wiesbaden. A cinat la marea ducesă Michail Michailovici, apol a plecat spre München.

De la camera advocațională. Camera advocațională din Arad aduce la cunoștință, că reșosatul avocat Din Covăsiuț, Dimitrie Caracioni a fost șters din listă și cu rezolvarea afacerilor advocaționale rămase neduse în deplinire, a fost concrezută dl Dr. I. Hotărâra, adv. în Șiria.

Aniversarea luării Griviței. Aniversarea luării Griviței, întâmplată la 30 August 1878, a fost sărbătită în România mai în toate orașele.

Fetițe gimnaste. Cu începutul anului școlar la gimnaziul român din Blaj s'au înscris și două fetițe în clasa II., făcând examen privat de pe cl. I gimnasia.

La gimnaziul superior din Suceava s'au înscris trei fetițe, ear' la cel din Cernăuți din Bucovina două.

Școală românească în Macedonia. În Muloviște din Macedonia s'a deschis o nouă școală românească de fete. Școala e subvenționată de societatea de cultură "Macedo-Română" cu binevoitoriul concurs al d-lor V. A. Urechiă, Dr. A. Leonte și V. I. Dan.

În curând se va deschide și o școală românească de băieți în Tirmova, Macedonia. Totodată foilor din R. Macedonia. Totodată foilor din R. Macedonia li-se comunică îmbucurătoarea veste, că Românii din Muloviște au reușit să deschidă biserica românească cu preot armean, ear' arhiepiscopul grec a fost silit să plece de acolo.

Mandatul de la Hărman. Sașii din cercul Hărmanului de lângă Brașov au candidat la noua alegere de deputat pe secretariul de stat Jakaffy Imre. Sașii așteaptă de la Jakaffy, ca să influențeze asupra Curiei în cauza proceselor pentru pământ. Se știe că Sașii și comunele lor precum și Universitatea săsească poartă dese procese de acestea.

Chestia Dreyfuss. Sub-colonelul du Paty de Clam la propunerea ministrului de război Zurlinden, a fost pus în dispoziție. Președintele republicii Felix Faure a aprobat propunerea lui Zurlinden, de a se încunjura revizuirea procesului Dreyfuss.

Cumpărare de mină. Mina "Musariu" de lângă Brad a fost cumpărată de cătră societatea pe acții "Doisprezece apostoli" cu 2 milioane fl.

Grof sinucigaș. Feciorul contelui Draskovich Ivan s'a împușcat. Motivul ce l'a îndemnat la această faptă desperată, nu se știe.

Dr. Sterie N. Ciureu. X Pelikangasse —Nr. 10, Viena. Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Băziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mișcare neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai, dureri de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiano.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui Dr. Iulius Schopper în Oravița (Krássó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

Dare de seamă și mulțumită publică.

Ca completare a corespondenței "Amicului culturii" despre ruga din Comloșul-mare, Vă rog să publicați raportul despre suprasolvirile următorilor domni, cari cu sprijinul lor material ne-a dat posibilitatea să ridicăm un frumos monument învătărilor înmormântați în loc.

Fiii Barbulescu au suprasolvit 20 fl. din Comloșul-mare: Dl Paul Miulescu, 3 fl.; dna Maria Mihailovici 2 fl. 50 cr.; dnii Emilian Bogdan, Iuliu Vuia, Teodor Pascu și Ioan Pascu câte 2 fl.; dnii Dușan Alvaz și Andreiu Balan câte 1 fl. 50 cr.; dnii Mihai Păcățan, Antoniu Stefanovici, Pavel Dogariu, Vichente Lupșa, Vichente Ciolac, George Iliu Trăisig, Moise Păcățan, Pelaghie Alesu, Savu Isac, Simeou Păcurariu, Sofroniu Stanciu, Ioan Ciocoran, Iulian Topăcean, Damian Isac, Pantelie Isac, Teodor Chiroiu și Moise Bugariu câte 1 fl.; dnii Stefaa Mihailovici, Atanasiu Păcățan, Vichente Păcățan, George Groșorean, Vichente Velici, Valerie Polvereșan, Milente Palcu, Vichente Groșorean, Moise Mașa, George Palcu, Valeriu Bugariu, Vichente Stanciu, Ioan Ciolac, Vichente Polvereșan, Vichente Chiroi, Ioan Ciolac Alb, Ioan Palcu, Simeon Balan, Iulian Stanciu, George Craiovan, Vichente Polvereșan, Teodor Balan, Aurilă Bălan, Vichente Drăguescu, George Chiroiu, Ioan Velici, George Palcu, Vasilie Herzovi, George Păcățan, Ioan Pavlovici și Gligor Boran câte 50 cr.; dl George Fleșer 40 cr.; dnii Ioan Bucurescu, I. Dan.

Școlă românească în Macedonia. În Muloviște din Macedonia s'a deschis o nouă școală românească de fete. Școala e subvenționată de societatea de cultură "Macedo-Română" cu binevoitoriul concurs al d-lor V. A. Urechiă, Dr. A. Leonte și V. I. Dan.

Dl Ioan Groșorean din Antalfalva 2 fl. Din Sân-Nicolaul-mare dl Nestor Oprean 2 fl.; dl Traian Stoicanescu 1 fl.; dnii Virgil Nicolici, Antoniu Minișan, Simeon Alb, Atanasie Lipovan, Gligor Foale, Savu Alb, Vasilie Alb, Nicolae Foale și George Bobărnac câte 50 cr.; dl Nicolae Peșăcau 20 cr. și Achim Iovănescu 10 cr.

Din Nerău dnii Silviu Bichicean, Petru Băran, George Mezin, Eremie Mezin tinărul Pavel Fumor George Oprean, Eremie Fumor, d-na Victoria Mihai și comuna bisericească câte 1 fl, dnii Axente Popoviciu și Pavel Mihai tinărul câte 50 cr.

Din Beba dl Dimitrie Blaga 1 fl, dl George Stoi 50 cr, d-nele Aurelia Cicoș, Eugenia Muntean și dl Pavel Văcărescu câte 30 cr.

Din Sarafolia: dl Ioan Stana 1 fl., dl Simeon Andron 50 cr., d-nii Ioan Mateiu și Trăilă Roșu câte 10 cr.

Din Igrăș: Virgil Negru, Panaiot Boierescu și Filip Munda câte 50 cr., și alți 3 țărani câte 25 cr.

Primească mulțumitele noastre. A încurs total cu venitul din bilete 171 fl. 50 cr., din care subtrăgând spesele ni-a rămas un profit de 21 fl., 08 cr., ce s'a depus spre fructificare pentru ridicarea unei petri comemorative distinsului poet Iuliu Grozescu, la anul viitor.

Comloșul-mare, în 6 Sept. 1898. Comitetul arangiator.

Table with 2 columns: Arad and B.-Pesta. Rows: Grâu fl. 7.80-8.20, Cucuruz, 4.80-5.20, Orz, 4.90-5.10, Săcară, 6.60-6.70, Ovăș, 5.-5.10. Corresponding prices for B.-Pesta are listed.

Editor: Aurel Popovici-Barciuanu. Redactor responsabil Ioan Russu Șirianu.

